No. 82. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 6 *April.*

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 3DEN APRIL.

Heden is de ministeriele crisis evenmin iets gevorderd als gedurende de vorige dagen; desniettemin ontbreekt het weder niet aan geruchten en opgaven van nieuwe ministeriele combinatien, waarin men echter, vooral op grond van de ondervinding der laatste dagen, al zeer weinig vertrouwen stellen kan, te meer daar het ministerieel ochtendblad zich nog heden aldus uitlaat: „Dezen avond was er nog niets bepaald omtrent de nieuwe veranderingen in het ministerie. Al de gerüchten die heden verspreid zijn, hebben geen den minsten grond." Waar is het intusschen dat de gang des bestuurs door deze langwijlige crisis moet lijden, en het uit den aard der zaak voortvloeit dat de ministers in deze oogenblikken van twijfeling, of zij al dan niet deel van het kabinet zullen blijven uitmaken, onverschillig worden omtrent het afdoen van zaken, of dat het hun aan de noodige kalmte daartoe ontbreekt. De spanning uit dezen staat van zaken geboren, doet zich zelfs bij de beraadslagingen der wetgevende kamers gevoelen.

— Het *Journal des Débats* neemt heden uit een der bladen eene zinsnede over waarin gezegd wordt dat de heer *Guizot* tegen den minister van buitenlandsche zaken, *Gasparin* eenen afkeer had opgevat, omdat de laatstgenoemde zich met kracht tegen de maatregelen van reactie, waarin men hem wilde doen medestemmen, had leeren aankanten; — en laat daarop volgen: „Wij zullen ons niet verledigen om dien voorgewenden afkeer te wederleggen, tot welke onderstelling evenmin eenige grond voorhanden is, als de oorzaak waarop deze zou rusten waar is; maar wij zijn gemagtigd om te verklaren dat de heer *Gasparin* nooit te worstelen heeft gehad tegen eenig voorstel, dat eenigen schijn van reactie had, dewijl hem nooit iets is voorgelegd dat een dergelijk denkbeeld bij eenig lid des kabinets kon doen veronderstellen."

— De kamer van afgevaardigden heeft heden beraadslaagd over de wetsvoordragt omtrent de gestichten voor krankzinnigen.

— De Koning is dezer dagen ligt ongesteld geweest, doch thans weder beter.

— H. M. de Koningin met de Prinses *Clementine* en de jonge Prinsen zijn gisteren avond van Brussel op de Tuilerien terug gekomen.

— Men wil dat de gasten voor het huwelijk van den hertog *van Orleans* op Fontainebleau zullen gegeven worden en afgescheiden van die, voor de opening van het museum te Versailles bepaald.

— In de jongste dagen heeft men door geheel Parijs een oproerig lied, *la Luthérienne* getiteld, rondgestrooid en vooral ook aan de dagbladen doen toekomen.

— Men zegt dat de maarschalk *Clausel* voornemens is, als een aanzienlijk burger zich te Algiers te vestigen.

— Men wil het er hier voor gehouden hebben, dat er groote verdeeldheid in het engelsch kabinet gerezen is, en dat inzonderheid lord *Palmerston* zoude aftreden, 't zij dat hij zich daartoe genoodzaakt zag ten gevolge zijner verklaringen omtrent de inbeslagneming van de britsche schimmer *Vixen*, 't zij ter zake van twist met zijne ambtgenooten over het zenden van aanzienlijke versterking aan het korps der engelsche marine op de spaansche kust. Thans intusschen vernemen wij, dat de britsche ministers, na acht dagen lang over deze zaak in onmin te zijn geweest, zich weder verstaan hadden en dat de gedachte versterking zoude gezonden worden. Wat den twist omtrent de *Vixen* aangaat, volgens een gerucht, 't welk men van de russische ambassade afkomstig zegt te zijn, zoude deze zaak nagenoeg zijn geschikt, de onderhandelingen althans op eenen goeden voet staan.

— De jongste tijdingen die men hier uit Konstantinopel ontvangen heeft, gewagen (even als dezer dagen in de duitsche bladen werd gedaan) van een ontstoppen huwelijk tusschen een zoon van *Mehemed-ali*, en eene dochter van den Sultan. Dit zoude hetzelfde zijn, een goeden waarborg voor de bevestiging van het vrede tusschen beiden geven.

— In het *Oberd* leest men heden de volgende telegraphische depêche van de grenzen:

„Bayonne 1 April.

„De infant *Sebastiaan* is met zes bataillons te Irun aangekomen. Zij hebben zich naar de plaats la Croix-de-Bouquet gerigt, ten einde de Karlisten te observeren en ons noodgevallen, in geval van aanval, te doen verdedigen.

„*Espartero* is te Bilbao; *Evans* te St. Sebastiaan, en *Saarsfield* te Pampeluna.

„Bayonne 2 April.

„De infant don *Sebastiaan* is naar Tolosa teruggekeerd, nadat hij de werken van Irun en van Fontarabie had in oogenschouw genomen; hij heeft 5000 man van Irun tot Oyarzun *en échelon* opgesteld."

Uit deze telegraphische berigten blijkt alzoo, dat de legerbevelhebbers der koningin op het laatst der vorige maand zich nog rustig in hunne vroegere standplaatsen bevonden. De buitengewone tijdingen van de grenzen, die tot den 29sten gaan, spreken intusschen van nieuwe combinatien, die men had ontworpen, om de karlisten aan te vallen, en zeggen zelfs, dat men in den morgen van den 28 en 29sten te Bayonne in de rigting van St. Sebastiaan eene kanonnade had gehoord; daar echter in de bovenstaande telegraphische depêches uit Bayonne, van den 2den dezer, er dus drie dagen later, van geen nieuw gevecht gesproken wordt, hetwelk zeggen waarschijnlijk op eene onnaauwkeurigheid. In deze berigten wordt wijders gemeld, dat het bevel om de karlisten op nieuw aan te vallen uit Madrid was gekomen, juist toen de Navarreesche leger-afdeeling hare vroegere kantonnementen betrok. De troepen van *Espartero* zijn in den namiddag en nacht van den 21sten Bilbao binnengetrokken, tot groot leedwezen der bewoners, die door de tegenwoordigheid van zooveel volks, zich aan allerlei ontberingen zagen blootgesteld. *Evans* hield zich te St. Sebastiaan druk bezig met zijne georganiseerde troepen op nieuw in strijdbaren staat te brengen. *Irribarren* was den 29sten te Pampeluna, nieuwe bevelen afwachtende. De aftogt van dezen generaal wordt verklaard door de onmogelijkheid voor hem om de engte van *los dos Hermanos* (de twee zusters, naar de gelijkvormigheid den beide bergen, die de engte daarstellen, geheeten) door te trekken. Reeds vroeger had *Saarsfield*, alhoewel te vergeefs, deze engte trachten te omgaan om op Lecumberry te trekken; beide leger-bevelhebbers zijn achtervolgelijk op dit punt afgeslagen geworden en hebben zich genoodzaakt gezien hunne vorige kantonnements-plaats, Pampeluna, wederom te winnen.

— Uit de Spaansche hoofdstad en de binnen-provincien heeft men heden geene nadere tijdingen.

— In tijdingen alhier uit Lissabon tot den 19den Maart ontvangen, wordt verzekerd dat de meervermelde guerillas-chef in de Algarven, *Remechido*, na een gevecht van weinige uren, door de troepen der koningin geheel verslagen is geworden. — Met den verkoop van nationale eigendommen werd in Portugal voortgegaan. Het *Diario* behelsde een decreet der cortes, waarbij dan het gouvernement gedurende drie maanden eene discretionnaire magt in de districten Serra de Algarve, Faro, Beja en Evora wordt verleend.

— In de binnenlandsche fondsen, waarvan heden de liquidatie ten elfde Rep, was ter beurze vrij veel rijzing; de 5 pCt. liep een oogenblik tot 79, 10 geklommen geweest. De Spaansche fondsen zijn heden ingelijks ongemeen veel gesteegen, op het gerucht dat het Spaansch gouvernement de helft van het met den 15den Mei vervallen semester zou uitbetalen. Op het laatst van de beurs zijn dezelve echter weer gedaald. De notering was heden (5 *April*) 3 pCt. 78,65; geld, 9d; 5 pCt. 105,65 à 75; Nap. 98,50 à 85; Port. 3 % à ⅞; Sp. Act. 25, 25⅛, 25⅛, 24⅞, 25, 24⅞; Pass. 6; C. Dif. 8; Kom. L. 102, ¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 2den DEN APRIL.

De keizer van Rusland heeft, bij reskript, aan den generaal *Perowsky* militaire gouverneur van Orenburg, zijne bijzondere tevredenheid betuigd over de zending, welke aan dien officier opgedragen is geweest, om namelijk de Turkmenen die zich aan de oostelijke kust der Kaspische zee, en zelfs tot aan de monding der Wolga en aan den Ural, aan plundering en roovereijen hadden schuldig gemaakt, te tuchtigen.

— In Bern schijnen de gemoederen hoe langer hoe meer opgewonden te worden; en de hartstogtelijke hevige stemmingen der romansche duitsche bevolking aldaar, breidt zich met den dag uit. Het laat zich nog niet zeggen, dat de aristocratische partij geheel het veld zal ruimen en het zegel drukken op de eenheid door den grooten raad en vooral van den heer *Schnell* genomen ontwikkelingen maatregel. Uit eene oproeping van de algemeene *Berner Zeitung* kan men besluiten, dat de wetsdijk tusschen de zekerheidsvereeniging, hare pogingen en reden zoveel mogelijk te vernietigen; deze luidt als volgt: „De burgers van den staat welke de belangen des vaderlands zich in het openbaar wenschen te uiten, worden uitgenoodigd om zich den 28sten Maart 's avonds te zes

ure in het *Casino* te vereenigen. » De laatste zes nommers van dat blad waren alle met een en hetzelfde artikel begonnen, waarin aan de leden van den raad, en met name den heer *Schnell*, zeer honende bewoordingen jegens het volk in den mond gelegd worden en men hen de verderfelijkste voornemens jegens deszelfs vrijheid doet uiten. — De bladen der tegenpartij blijven ook steeds het genomen besluit van den raad hoogelijk afkeuren.

Men schrijft verder uit Bern dat nog in den loop van dezen zomer de vereeniging van spoorwegen tusschen Geneve, Lausanne, Freyburg, Bern, Aarau, Zurich en Constans in zoo verre zou tot stand komen, dat men in 2½ of drie dagen van Geneve naar Constans zal kunnen reizen, en altijd den nacht in Bern of Zürich zal kunnen doorbrengen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den April.

Bij eene aankondiging van den directeur-generaal van oorlog, ad interim, is ter kennis gebragt van ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen admissie als kadet aan de Koninklijke Akademie mogten verlangen, dat dezelve tot dat einde worden toegelaten tot het vergelijkend examen, hetwelk weder in dit jaar aan de belanghebbende jongelingen zal worden afgenomen; dat zij tot het bedoeld einde, een adres aan het departement van oorlog zullen behooren in te zenden, en zulks wel vóór den 1sten Junij aanstaande; zullende na dat tijdstip geene verzoeken ter admissie tot het gemeld examen meer worden aangenomen; dat de te admitteren kadetten, op het tijdstip van 1 October aanstaande, niet jonger dan vaërtien en niet ouder dan achttien jaar zullen mogen zijn, zoodat alleen admissibel zullen mogen wezen de jongelingen, geboren tusschen den 1sten October 1819 en den 2den October 1823; dat er in dit jaar bij gemeld militair etablissement zullen kunnen worden geplaatst: 18 kadetten voor het wapen der Infanterie hier te lande en 20 kadetten voor dat wapen in de Kolonien; 8 kadetten voor de Artillerie hier te lande, en 3 kadetten voor hetzelfde wapen in de kolonien, voorts 2 kadetten voor de Kavallerie hier te lande; en eindelijk 4 kadetten voor den Staf der Genie in Nederland, zullende er in dit jaar, voor de wapens der Kavallerie en Genie in de kolonien en voor het vak van den Waterstaat in Nederland, geene kadetten worden aangesteld; dat de bijdrage, jaarlijks te betalen voor elken kadet, bestemd voor het leger hier te lande, is bepaald, voor die der Infanterie, op *f* 450, en voor de kadetten der Artillerie, Genie en Kavallerie op *f* 600, terwijl voor de kadetten, bestemd voor de Infanterie in de kolonie, slechts *f* 225, en die der Artillerie in Indië, niet meer dan *f* 300, zal behooren te worden gestort; en dat behalve deze sommen, de kadetten voor de Infanterie en Kavallerie, nog als eerste uitrusting *f* 50, en die der overige wapens *f* 75, voor eens, zullen moeten betalen; waarvoor zij alsdan bij het verlaten der Akademie, de hun aldaar verstrekte boeken en teekengereedschappen in eigendom zullen behouden, zijnde deze bepaling in derzelver geheel, zoo wel toepasselijk op de kadets voor de dienst in de kolonien als op die voor de dienst in Nederland bestemd; dat het examen in de maand Julij aanstaande te Breda, zal plaats hebben, en de aspiranten daartoe, bij opvolging zullen worden opgeroepen, en dat alleen nog in dit jaar, en dus voor het laatst, aspiranten tot den onderdom van achttien jaren zullen worden geadmitteerd, doch dat in het vervolg, en wel te beginnen met het jaar 1838, geene jongelingen boven den onderdom van zeventien jaren, als kadets op de gemelde Akademie zullen worden toegelaten.

— Bij koninklijk besluit van den 29sten Maart jl. is de heer *Achilles Mauri-Choffre*, te Napels, benoemd tot consulgeneraal der Nederlanden aldaar.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» HH. MM. en de verdere leden der koninklijke familie zullen, naar men vernoemt, zich den 11den naar Amsterdam begeven.

« Gisteren avond heeft er een luisterrijk bal en souper bij den pruissischen gezant plaats gehad. H. K. K. H. Mevrouw de prinses van Oranje, met hare twee zonen en HH. KK. HH. Prins en prinses *Frederik*, hebben het met hoogstdeszelver tegenwoordigheid vereerd.

» Langzamerhand komen er onderscheidene veranderingen, zoo in het personeel als anderzins, aan het instituut voor de marine te Medemblik. Behalve de luitenants der 2de klasse *C. J. Speelman* en *J. A. van der Moore*, onlangs aldaar voor het onderwijs geplaatst, is thans de luit. der 2de kl. *J. W. de Ruyter de Wildt*, als officier op het exercitie-vaartuig *Urania* aangesteld, tot vervanging van den luit. der 2de klasse *J. Spanjaard*, benoemd tot commandeur van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam. Ten aanzien van de schafting der adelborsten, het onderwijs der talen, enz, wil men dat almede verscheidene huishoudelijke veranderingen, door den tegenwoordige militairen kommandant, kolonel *Rijk*, zullen worden ingevoerd, waardoor het een en ander, zoo men verzekert, meer doelmatig zal ingerigt worden."

— Te Amsterdam heeft gisteren het jaarlijksch examen der stads-Armenscholen plaats gehad in de oude Luthersche Kerk, in het bijzijn van eene aanzienlijke schaar van toehoorders, bij welke gelegenheid de heer *A. G. van Capelle* eene rede uitsprak, ten betooge van den invloed der lagere standen op het algemeene welzijn. De spreker beschouwde daarin bijzonder den gunstigen toestand van den handwerksman en der dienstboden in Nederland, en spoorde ouders de armen in ons land aan om dankbaar te zijn voor de voorregten die zij hier, boven zoo vele behoeftigen in andere landen, genieten.

— In het *Amsterdamsche Handelsblad* van heden leest men:

» De aangekondigde serenade van HH. studenten dezer stad heeft gisteren avond plaats gehad. Dezelve heeft alleenig aan de verwachting beantwoord, en, eene enkele hagelbui uitgezonderd, was het weder vrij gunstig. Niettegenstaande den grooten toeloop van aanschouwers, heeft men, voor zoo verre ons bekend is, geene ongelukken te betreuren; evenwel valt het niet te ontkennen dat, indien van de sterke bezetting dezer stad met eene minder karige hand de vereischte manschap had kunnen verstrekt worden, de luister van den optogt veel grooter en geregelder, en het gevaar van ongelukken veel minder dreigend zoude geweest zijn. Het is derom te wenschen dat zulks bij eene volgende gelegenheid meer zal worden in het oog gehouden."

— In het laatste halfjaar 1836 zijn te Havannah aangekomen 7 Nederlandsche schepen met boter en kaas, en met suiker weder vertrokken.

— Omtrent de tusschen de Nederlanden en Groot-Brittannie sedert eenigen tijd bestaande geschillen over de ten uitvoerlegging van het tusschen ons kabinet en het engelsche bestuur in 1824 gesloten handelstraktaat, is dezer dagen te Londen in het licht verschenen een vlugschrift, in de Engelsche taal, ten titel voerende: *Het Javasche vraagstuk; een kort woord aan de regtvaardigheid en het gezond verstand van Groot-Brittannie, door een Nederlander*, waarin op eene duidelijke wijze wordt aangetoond dat de Nederlandsche regering in de nakoming van de bepalingen van gemeld traktaat steeds is blijven volharden en de zaak nooit anders begrepen heeft dan de Engelsche regering. Dit geschrift schijnt die heilzamen overtuiging in Engeland te weeg te brengen, die men hier, om de deugdelijkheid van ons goed regt, reeds lang gewenscht had dat aldaar mogt bestaan. Zelfs het ministeriele avond-blad *the Courier*, erkent thans volmondig door dit geschrift van de waarheid te zijn overtuigd geworden; en eindigt het betoog dat hij aan deze belangrijke questie wijdt, met het in het ongelijk stellen van het Engelsche kabinet. *» Het is niet billijk om vorderingen te ondersteunen, »* zegt *the Courier*, *" die niet op regtvaardigheid gegrond en alleen geschikt zijn om ons hoe langs hoe meer in verwikkelingen te brengen met een ouden bondgenoot, die reeds zoo veel redenen heeft, om zich over het gedrag dat de Britsche regering jegens hem gehouden heeft, te beklagen."*

In de Engelsche bladen van 1 April leest men nog dat er brieven van den generaal *Evans*, die steeds de Westminstersche wijk in het Parlement heeft te vertegenwoordigen, te Londen aangekomen zijn, waarin hij zich bereid verklaart, om zoo als zijne lastgevers wenschen, van zijn lidmaatschap afstand te doen; maar tevens aan de kiezers de vleijende goedkeuring herinnert die zij hem bij zijn vertrek naar het spaansche oorlogstooneel hadden geschonken en hun betoogt dat de zaak, waarvoor hij strijdt, de zaak van het Engelsche volk is. Wat er ook gebeuren mogt, zoo betuigde hij den leden dunkt aanstaande zeker in het huis der gemeenten te zullen tegenwoordig zijn, daar alsdan zijn verlof ten einde was en zijn bevel over de Engelsche troepen op Spaansche officieren over zou gaan.

— De Engelsche kolonel *Chesney*, [illegible] met twee stoombooten af te zakken, en alzoo een [illegible] weg ten gemeenschap met Indie te openen, gelijk men weet, mislukt is, heeft daarna beproefd, om genoemde rivier op te varen, doch ook hierin is hij niet geslaagd, en wel uit hoofde van de vijandige gezindheid der bevolking. De Engelsche berigtgevers schrijven deze vijandige gezindheid toe aan ophitsing der Russen.

— Op de Londensche beurs van 1 April verzekerde men dat twee handelhuizen te Glasgow, waarvan het een op Bombay en het ander op Amerika, in katoenen, handelde, hunne betalingen hadden gestaakt. De schuld dier beide huizen beloopt 12 millioen guldens. De notering was 5 pct. gec. 90¾; Nederl. W. S. 2½ pct. 52⅞; 5 pct. 100⅛; Spanje 22; Portugal 47¼; Columbia 24¼; Mexico 24½.

De heer *Surlet de Chokier*, voormalig regent van België, is sedert eenige dagen te Brussel, alwaar hij bij vorst *Leopold* en H. M. de Koningin der Franschen is toegelaten geweest.

— De krankzinnig geworden bisschop van Gent, de heer *van de Velde*, die tot nu toe te Gent onder het opzigt van den abt van *Cromhrugge* en den abt *Raepsaet* in bewaring werd gehouden, zal thans van verblijf veranderen en naar het gesticht te St. Nicolaas worden overgebragt.

Te Antwerpen is heden (4 *April*) ter oorzake van den Heiligen dag weinig ter beurze omgegaan; de notering was aldaar bedenke hedenmorgen: 100; Q. Met. 103¼; Ardeins 22 (na den afloop der beurs heeft men 22⅛ voor dit effect gemaakt); Diff. 8½; Braz. 85½; Nap. 92⅛; Rom. L. 100¾.

Onder het overgroote aantal van beschouwingen, redeneringen en beoordeelingen, over de zich steeds vermenigvuldigende ministeriele crisis in Frankrijk, in de fransche dagbladen voorkomende, is de beschouwing over dit onderwerp, in *la Presse* van den 28sten dezer opgenomen, bijzonder belangrijk. Hare auteur heeft dat blad, de zaak van uit het ware standpunt beschouwd. In deze beschouwing, worden niet alleen de redenen voor de tegenwoordige houding van het tegenwoordige kabinet opgespoord, maar daarbij wordt ook de grondoorzaak van de zoo dikwerf plaats gehad hebbende ministerie-veranderingen uit daadzaken afgeleidt. Volgens de gevoelens der redactie, moet men de gedurige onzekerheid, en onrust, waarin al de stoffelijke en zedelijke belangen der fransche natie, door die gedurige veranderingen in het hoofdbestuur, gehouden worden, daarin gezocht worden, dat elk nieuw optredend ministerie, alles doet om eene meerderheid in de kamers te verkrijgen en weinig of niets doet om die meerderheid te behouden. « Waarlijk » zegt zij — » men heeft het dan al fraai ver ge-

brag, wanneer men het geluk heeft, om, door bidden en smeeken, door beloften, en door gedurig toe te geven, een kabinet te doen dulden, dat zich niet durft keeren of wenden; dat zelfs bevreest is om een blik in het gebied der noodzakelijkheid te werpen. Gaarne zouden wij de voordeelen zien opsommen, die Frankrijk kan trekken van het bestuur van ministers, aan wie men naauwelijks tijd tot verhuizen toelaat." Het onderwerp van uit dat standpunt beschouwende, gaat het bedoelde blad voort met het betoog van de nadeelen, welke uit zulk eenen stand van zaken moeten voortspruiten. Het ziet in geenen deele, de zoo hoog gepresene voordeelen van een nieuw kabinet, dat met eene oogenblikkelijke meerderheid in de kamers, optreedt, in. Onze ondervinding - zegt de redactie - heeft het ons, bij vroegere ministeriele veranderingen, duidelijk genoeg geleerd, wat dat alles zeggen wil. Die hoog opgevijzelde voordeelen, laten zich tot nul herleiden, wanneer een nieuw ministerie optreedt, met al de elementen van inwendige en personele verdeeldheden. En waarlijk, het is geenzins de uitdrukkelijke tegenstand welke van de kamers voortkomt, die de verschillende kabinetten, welke elkaar sedert korte jaren hebben opgevolgd, hebben doen vallen. Neen! het zijn de elementen van verstoring en uittering, welke de nieuwe ministeriën met zich op het kussen voeren.

Verder beweert het, dat juist dat streven naar eene eerste meerderheid in de kamers, elk nieuw kabinet tot poltron vormt, en deze gedaantewisseling is genoeg, om het zoo impopulair mogelijk te maken. Daarbij worden eenige lessen uitgedeeld, die op meer gouvernementen van toepassing zouden wezen, zelfs bij ministeriën die zoo vast staan, als granietrotsen. » Wij voor ons zijn » geenszins voor die awakke en vreesachtige wezens, die niets anders » zoeken dan tijd te winnen, moeijelijke zaken te verschuiven, te » ontwijken en derzelver beproeving van den eenen dag tot den » anderen uit te stellen. De *voorloopige* staat van zaken, is, in » onze oogen, de gevaarlijkste toestand dien men bedenken kan. » Dezelve laat alles in statu quo, en wat meer is, houdt alles le» gen, compromitteert alles, verdooft alle ijver en verlamt elke » onderneming ten algemeenen nutte."

Ten slotte vermeent dat blad dat alleen een homogeen ministerie, dat deszelfs kracht, in eendragt van bedoelingen en gevoelens zoekt, aan Frankrijk de zoo zeer gewenschte rust zoude kunnen schenken. Het ziet dan ook geenszins de noodzakelijkheid in, dat het met eene oogenblikkelijke meerderheid voor zich in de kamers optreedt. Wanneer het slechts met manmoedigen tred, zonder vrees, zonder vijandige bedoelingen gaat, en de besluiteloosheid aan de deur laat, dan zal de meerderheid van zelve zich vormen.

Wij voor ons gelooven dit met *La Presse*. Men moet moed en vastberadenheid bezitten, om het goede *daar te stellen*. Met het goede *te willen*, is het geenszins afgedaan, het ministerieel gewaten mag zich daarmede gerust stellen, de natien echter verlangen meer dan dat. De belangen der volken eischen somtijds op eene gebiedende wijze, dat er *gehandeld* worde. Blijft een ministerie in zulke gevallen bidden, zuchten en afwachten, dan spreekt het van zelf, dat de natie, door hare afgevaardigden, tot handeling zoekt over te halen. De wil tot handeling openbaart zich in de oppositie. Deze begint met den zwakken gang van het bestuur nog hooger te belemmeren, en op dezen weg voortgaande, wordt de onrust en de onvergenoegdheid van dag tot dag grooter, tot dat eindelijk de een of andere crisis zich tot moeder van vele anderen verdoet.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Op den 28sten Maart ll. heeft de Akademie van wetenschappen te *München*, de 78ste verjaardag van hare stichting met eene openbare vergadering gevierd, waarbij vele aanzienlijke genoodigden tegenwoordig waren. Een verslag van de lotgevallen der hoogeschool werd gelezen, en hulde gebragt aan de verdiensten van de overladene leden. Op eene vroegere uitgeschrevene prijsvraag over de geschiedenis der griekscha lijrische dichtkunst, was geen voldoend antwoord ingekomen, zoodat de tijd voor de beantwoording tot den 1sten November 1838 werd verleend. — Uit *Berlijn* wordt gemeld, dat de lof dien de duitsche schilderschool thans op de parijsche tentoonstelling ten deel valt, inzonderheid door een drietal stukken, te weten: » *eene Hussitische predikatie*" van Lessing; *Jeremias op de puinhoopen van Jeruzalem* » van Bendemans en » *keizer* Hendrik IV *voor paus* Gregorius VII" van Beja; voor een deel te danken is, aan de kunstliefde van Pruissens kroonprins, aan wien de beide eerste stukken behooren, en die deze op eigene kosten naar *Parijs* heeft gezonden. — Te *Leipzig* heeft zich eene kunstvereeniging gevormd, welker bedoeling is om, naar het voorbeeld van andere plaatsen tentoonstellingen van kunstvoorwerpen te houden, en deze later onder de leden te verloten.

Frankrijk. — De genees- en heelkundige wetenschappen in *Frankrijk* hebben een gevoelig verlies geleden, door het overlijden van den baron A. Dubois, oud-hoogleeraar en oudste lid der geneeskundige faculteit. Hij had bijna zijn 82ste levensjaar bereikt. — Bij de ontwikkeling die de beoefening der toonkunst in de laatste jaren in *Frankrijk* genomen heeft, en ter bevordering waarvan de pogingen der koninklijke Akademie, ondersteund door talenten als Rossini en Meyerbeer, zooveel bijdragen, ziet men met genoegen, dat de godsdienstige of kerkmuzijk meer en meer in den heerschenden smaak begint te vallen. Onder de composities van dien aard trekt onder anderen thans de algemeene aandacht eene groote muzijkmis door den heer Lesueur, die op de Tuilerijen in *Versailles* werd uitgevoerd, en welke alles in zich moet vereenigen wat men van een dergelijk stuk verlangen kan. — Met goedkeuring van den minister voor het openbaar onderwijs en den koninklijken raad, is onlangs in de hoofdstad *Parijs* eene inrigting tot stand gekomen, *Prytaneum van Wetenschappen Letteren en Kunsten* geheeten, aan welke inrigting de strekking is verbonden, om door letterkundige voordragten van allerlei aard en muzijkale proeven de kennis en algemeene beoefening der wetenschappen en schoone kunsten te bevorderen. Deze onderneming heeft tevens het geluk van thans in den heerschenden smaak te vallen; de voornaamste talenten der hoofdstad hebben reeds hunne bijdragen geleverd tot opluistering der vereenigingen, die alle avonden, doch des zondags op den middag, plaats hebben, en door een even talrijk als uitgelezen publiek worden bezocht. — Met den 15den April zullen bij den boekverkooper Ladvocat te *Parijs* het licht zien, de twee eerste deelen der aangekondigde reis in het Oosten van den marschalk hertog *van Ragusa* (Marmont), die na zijne verbanning uit *Frankrijk* sedert 1830, zijn tijd besteed heeft, met het bezoeken van het geheele zuidoostelijke deel van *Europa* als: *Zevenbergen*, *Hongarije*, de *Krim*, met de oevers der *Azofsche zee*, *Konstantinopel*, voorts *Klein-Azie*, *Syrie*, *Palestina*; *Egypte* enz., en thans de vruchten zijner nasporingen zijnen landgenooten aanbiedt; daaronder behooren vele strategische opmerkingen, die in verband tot de politieke betrekking der landen door den schrijver bezocht, uit hoofde van deszelfs krijgskundige verdiensten, zeer belangrijk kunnen geacht worden. Het geheele werk zal uit 4 deelen in 8vo met eenen Atlas bestaan. — Zekere vaandrig bij de marine, A. de France geheeten, die gedurende vijf maanden in de nabijheid van Abd-el-Kader gevangen werd gehouden, zal eerstdaags in 't licht geven *le camp d'Abd el-Kader*, welk werkje veel zegd wordt veel licht te verspreiden over het karakter van dit ondernemend stamhoofd en belangrijke bescheiden moet behelzen. — Van het bekende werk van Velpeau, *Traité d'anatomie chirurgicale*, ziet eene derde uitgave het licht. — De vijftien schouwburgen te *Parijs* hebben gedurende het vorig jaar te zamen eene opbrengst gehad van 6,910,123 fr., zijnde het hoogste bedrag dat men sedert dertig jaren bereikt heeft. Boven aan de lijst komst de *Opera* voor eene som van 1,170,877; dan volgen de *Opera comique*, de *Théatres français*, *italien*, enz.

Engeland. — Omtrent den britschen reiziger Davidson, aan wiens vermoording in de binnenlanden van Afrika, op weinige dagreizen van *Tumboutoo*, thans weinig twijfel meer bestaat, en die alzoo, gelijk zoo vele reizigers vóór hem, een slagtoffer geworden is van zijnen wetenschappelijken ijver en onderzoeklust in die uitgestrekte, doch nog zoo weinig bekende gewesten, vindt men in de *Literary Gazette* eenige levensbijzonderheden, die niet onbelangrijk zijn. Davidson was een kleermakers-zoon in *Corkstreet*, wiens vader zich door zijne onvermoeide volharding een aanzienlijk vermogen had verworven. De zoon werd in het vak der scheikunde en drogisterij opgeleid en maakte daarin groote vorderingen. In 1819 werd hij deelhebber in het handelhuis, waarin hij sedert 1814 als kweekeling was opgenomen. Doch zijne begeerte naar vreemde landen dreef hem uit het vaderland in 1826, en sedert bezocht hij tot aan zijnen dood de voornaamste streken van onzen aardbol. Hij was met de voornaamste Europesche en Oostersche talen bekend en bijzonder in de scheikunde ervaren. Hij had kortelijk de toezegging aan den keizer van *Marokko* gedaan, om de geneesheeren daar te lande in de geneeskunde en pharmácie te onderwijzen, en de keizer had, uit bezorgdheid voor zijn behoud, hem bij de afreize voor den jongsten togt, die voor hem zoo noodlottig moest worden, een geleide van honderd ruiters tot aan de grenzen van zijn rijk medegegeven. De dood van dezen nog jongen reiziger wordt in *Engeland* algemeen betreurd.

Italie — De hoogleeraar Santi Linari, te *Siena*, heeft de voor de phijsiek gewigtige, dikwijls beproefde, doch tot nog toe vruchteloos weder opgegevene ontdekking gemaakt, van namelijk, om vele proeven, uit den zijderaad eenen werkelijken electrischen vonk te trekken. Dit althans wordt in het te *Siena* verschijnende tijdschrift, *Indicatore Sienese*, in het nommer voor de maand December, uitvoerig verhaald, en daarbij tevens eene beschrijving gegeven van de bij de proeve gebruikte instrumenten. — In *Pompeji* hebben in de helft der vorige maand weder eenige uitgravingen plaats gehad. Onder andere voorwerpen vond men een, boven den vuurhaard hangenden gesloten waterketel, waarin, volgens het bericht, het water nog zuiver en frisch was. Eene groote uitgraving voor de koninklijke familie, waarvan reeds vroeger gesproken werd, zou ondernomen worden, zoodra het weder gunstiger was. Men bejammerde, dat bij zulk eene schoone gelegenheid voor de kennis der oudheidkunde, niet dan enkele leden van zeer hoogen rang toegelaten zouden worden.

Australie. — Sedert Junij 1836 verschijnt te Sidney, een dagblad, *the Reformer* geheeten. De abonnementsprijs van dit blad kost voor het kwartaal slechts 3 sch. 6 p.; om de deelneming nog meer uit te lokken, wil de uitgever elk half jaar eene gouden eere-medaille dengenen toekennen, die hem het beste artikel zal hebben geleverd, terwijl ieder geabonneerde zijne stem zal hebben om over de waarde van het stuk uitspraak te doen. Het bedoelde blad schijnt gezind, om eene soort van oppositie daar te stellen; doch is niet te min uitermate te vreden met den bloeijenden staat der kolonie.

Men heeft ons verzocht het volgende te willen plaatsen:

» Mogten de hulpbehoevenden in Nederland, bij het algemeen, vaak blijken van de edele milddadigheid van onzen geliefden en hoogvereerden Kroonprins en Kroonprinses ondervinden, ook de allen eigenaardige betrekkingen der in den Storm en Watervloed van den 24. Februarij jl. omgekomene personen, hebben daarvan weder de voortreffelijke bewijzen mogen erlangen, als zijnde bij het Bestuur, te dunnen behoeve, van wege HH. KK. HH. de aanzienlijke somme van ƒ 5,20 ontvangen, welk

weldaad bij hen steeds in dankbaar aandenken zal blijven, even als de vroegere door hunne Landgenooten reeds bijgedragene en sedert de laatste opgave, nog ontvangene giften, als: Eener somma van *f* 50,— door de Geertruidenbergsche Leden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* welwillend bijgedragen. Van den Onderwijzer *T. Sluijmers* alhier, de somma van *f* 12,48½, bijeengebragt door de Leerlingen zijner School. Van drie weldenkende Kinderen omtrent hunne behoeftige Natuurgenooten, uit hunnen Spaarpot *f* 12,37½ in een Coupon W. S. N°. 34537, Uit Dordrecht van den 21. Maart 1837 onder L.A X een Coupon N°. 1448 L.A. G. groot *f* 13 75, Uit 's Bosch door *W. ten O. op O.* een Coupon N°. 43 ad *f* 1,23½ en een dito N°. 361 ad *f* 1,23½. *Beter laat als niet*, van onbekenden, te zamen in geld *f* 13,60 Een nog uit de Bus, geplaatst ten huize van den Logementhouder *W. Knaap*, in het Huis ten Dijl alhier, de somma van *f* 7,10, terwijl aan den geëerden Schrijver van den Brief uit Amsterdam, geteekend A. Z., wordt te kennen gegeven, dat de Heer *M. Hanenberg*, Notaris aldaar, zich welwillend heeft aangeboden, de giften, welke men te zijnen Kantore zoude willen bezorgen, in te zamelen."

RAAMSDONK, den 3den April 1837.

De Burgemeester, L. S. DE JONGH VAN SON.

GRAANMARKT
TE AMSTERDAM.

Van Maandag 3 April.

TARWE. — Met goeden handel tot voorgaande prijzen bij partijen; 126, 127 ℔ witb. Pools. *f* 280, 282; - 130 ℔ dito *f* 300; - 127 ℔ o. Zeeuws. *f* 222; - 130 ℔ p. n. dito *f* 230; - 126 ℔ o. Rost. *f* 220; - 121, 124, 127 ℔ n. Vr. *f* 154, 159, 170; - 124 ℔ o. dito *f* 195; - 128, 129 ℔ Pomm. en Rost. *f* 230 bij partij; 131 ℔ Rost. en Holst. *f* 200, 215.

ROGGE. — Prijshoudend: 120 ℔ n. Overijs. *f* 134; - 122 ℔ j. o. Munst. bij partij *f* 144 op zolder; - 121 ℔ n. Drents. op zolder *f* 138.

GARST. — Prijshoudend: n. Zeeuws. winter *f* 118; - 105 ℔ n. Old. dito *f* 116; - 104 ℔ n. dito Zr. *f* 114.

HAVER. — Als voren: 82, 87 ℔ n. dikke *f* 81, 90; - 83, 91, 92 pd. n. fijne *f* 86, 100, 105.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 112 pd. n. Overijs. Zand *f* 120; - 114 pd. Vriesch *f* 135.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Prijshoudend: oud Elve 56½ £; Kromhorn 57½ £; 9 wat 54½ £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

HENNIPZAAD. — Flaauw: 92 pd. Elbing *f* 180.

RAAPOLIE. — In den beginne willig, bleef later meer aangeboden: Per 6/w. *f* 39¾; vlieg. *f* 39 à 38½; p°. Mei *f* 38 à 37½; Sept., Oct. en Nov. *f* 33½ à 33.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 34½; vliegend *f* 33½, ¼.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. *f* 40; vliegend *f* 39.

RAAPKOEKEN. — *f* 60 à 66.

LIJNKOEKEN. — *f* 7½ à 10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*4 April*) waren genoteerd: Werk. S. 2½ pCt. 52⅝, ½; dito 5 pCt. 100 11/16, ⅝; Kamb. *f* 22⅞; Amort. Synd. 4½ pCt. 93⅝, ½; dito 3½ pCt. 76 3/16, ⅛; Handelm. 162½, ⅜; O. I. 4 pCt. 92½, ⅞; Ardoins 85 £ 21⅞, 15/16; dito Copp. 42; Pass. 6 5/16; Met. 5 pCt. 100; Columb. 18 13/16; Enk. bl. 6a 2⅜.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben, op Vrijdag den 7. April 1837, te vertoonen:

MENSCHENHAAT EN BEROUW, door A. VAN KOTZEBUE, in 5 bedrijven. Om de grootte van dit stuk zal er geen *Nasttal* gegeven worden.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

VERPACHTING VAN TOLLEN.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk gemachtigd, zal, op Zaturdag den 8sten April 1837, des voormiddags ten elf ure, ten huize van de Wed. OERS te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERS, residerende te *Breda*, publiek, voor den tijd van *twee jaren, elf maanden en eene halve maand*, ingaande met den 15den April 1837, te middernacht, aan de genoegbiedenden:

HERVERPACHTEN:

De Ontvangst der Tolgelden,

aan den Tol N°. 2, op den Grooten Weg der 1e Klasse N°. 7, onder Terheyden, omtrent de Hoefijzers.

Het Tarief en de Kenditien voor de Verpachting, liggen ter lezing ten kantore van den Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem* en den Agent van het Domein te *Breda*; voorts te *Breda* bij den Notaris voormeld en in het Koffijhuis bij de Wed. OERS; terwijl bij de Opzieters LUGTEN te *Terheyden*, en HOZEMANS te *Oosterhout*, nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd, M. SMITS.

Un an, 35 fr. Six mois, 18 fr.

LIBRAIRIE PROGRESSIVE,

Rue des Beaux-Arts, n° 9, à Paris.

Un an, 24 fr. On s'abonne pour trois mois.

LE VOYAGEUR,

ou lectures choisies sur ce qu'il y a de plus curieux dans tous les pays. Le Voyageur paraît une fois le mois, et est rédigé par les plus célèbres voyageurs. Il n'y a point de lecture plus amusante, ni plus instructive pour la géographie, les langues et l'histoire des peuples; on en peut juger par quelques-uns des titres que nous citons ici. — Voyage au Monténégro. — Temple souterrains de l'Inde. — Trente ans dans les déserts d'Amérique, chez les sauvages. — Voyage dans les mers du Nord. — La région indique et ses végétaux. — Voyage inédit dans l'Inde et autres contrées. — Jardins chinois. — Littérature orientale. — Mœurs des Colons du cap de Bonne-Espérance. — Recherches historiques sur le Mexique. — Histoire de la guerre de l'Indépendance des nouveaux Etats américains. — La Polynésie. — Les Iles de l'hémisphère Boréal et Austral. — Nouveau voyage dans l'intérieur de l'Afrique. — Géographie de toutes ces contrées, etc.

On s'abonne à l'Epoque et au Voyageur, et on paie par des mandats sur la poste de Paris. Les directeurs des postes de chaque endroit, délivrent ces mandats contre l'argent de l'abonnement qu'on leur remet. Nous adresser ces mandats. L'Epoque et le Voyageur sont divisés en actions, par acte social déposé chez Me GIRARD, notaire à Paris, rue de la Harpe, n°. 19. Les actions de l'Epoque sont de 1000 francs chacune, et celles du Voyageur de 100 francs, prix primitif, et de 150 francs, prix actuel. Les actionnaires ont droit à l'ouvrage gratis. — L'Epoque et le Voyageur ont déjà donné un bénéfice de neuf pour cent. Voici le modèle pour souscrire une action. — Je soussigné (ici les noms, prénoms, bureau de poste, etc.) souscrit [illegible] au journal formant la somme de [illegible] que je m'engage à payer dans quinze jours du présent [illegible] actions qui me sera faite sans frais à mon domicile (dater et signer lisiblement), et nous adresser la soumission par la poste, dans une lettre affranchie. Aussitôt l'encaissement des fonds, on recevra la collection complète de tout ce qui a paru de chaque ouvrage, avec les suites, à mesure qu'elles paraîtront.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

zijn de volgende NIEUWE WERKEN voorhanden:

Livres de Médecine.

I. Répertoire Médico-Chirurgical et Obstetrical, ou choix de monographies, thèses, mémoires, etc. sur la Médecine, la Chirurgie et l'Art des Accouchemens, publié sous la direction d'une Société de Médecins.

A parur du 30 Septembre 1836, cet ouvrage paraît par demi-volumes in-8° de 15 à 18 feuilles; la collection sera composée des meilleures monographies, thèses, etc., qui seront publiées à mesure qu'elles paraîtront en France, mais dans aucun cas il ne paraîtra plus de 12 demi-volumes par année.

Le prix de chaque demi-volume de 15 à 18 feuilles [illegible]

II. Essai sur les Races humaines, considérées sous les rapports anatomique et philosophique par *P. P. Broc* . . . *f* 2,—

III. *Broussais*, Leçons de Phrénologie . . . *f* 1,80

IV. Traité de Diagnostic et de Séméiologie par *P. A. Piorry*, 1e Livraison . . . *f* 2,75

V. Monographie Complète sur les maladies du Foie, par M. *Bonnet* [illegible]

VI. Monographie sur l'emploi de l'appareil inamovible dans le traitement des Fractures des membres . . . *f* 0,75.

VII. Nouveau traité de pharmacie théorique et pratique par *E. Soubeiran*. [illegible]

VIII. L'Abeille et l'Observateur [illegible] de Médecine Belge et Etrangère, [illegible]

L'abonnement par année . . . *f* 12,—

IX. Précis Analytique des Sciences médicales, ou traité élémentaire de physique [illegible] de Médecine, d'Anatomie humaine, de zoonomie et de thérapeutique, suivi d'un résumé de médecine légale . . . *f* 2,50

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.